

Informačný list predmetu

Akademický rok 2024/2025

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KFIL/mdNeur-J/22
Názov predmetu	neuroetika
Rozsah	2P
Počet kreditov	3
Vyučujúci	doc. Mgr. Jana Tomašovičová, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Priebežné hodnotenie: za aktívnu účasť pri analyzovaní a interpretovaní vybraných problémov počas semestra získa študent maximálne 40 bodov. Záverečné hodnotenie: za vypracovanie seminárnej práce v rozsahu 7 normostrán, napísanej podľa noriem odbornej publikácie, získa študent maximálne 60 bodov. Výsledná známka sa vypočíta ako súčet bodov priebežného a záverečného hodnotenia. Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %): A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Priebežné hodnotenie

Za aktívnu účasť pri analyzovaní a interpretovaní vybraných problémov počas semestra získa študent maximálne 40 bodov.

Záverečné hodnotenie

Za vypracovanie seminárnej práce v rozsahu 7 normostrán, napísanej podľa noriem odbornej publikácie, získa študent maximálne 60 bodov.

Výsledky vzdelávania

1. Vedomosti: Študenti získajú vedomosti o aktuálnych etických problémoch, ktoré vznikajú pod vplyvom aplikovania nových technológií do ľudského mozgu a ktorými sa v súčasnosti zaoberá nová disciplína s názvom neuroetika.
2. Zručnosti: V rámci predmetu sa študenti naučia analyzovať prínosy aj riziká využívania neurotechnológií na terapeutické alebo na vylepšujúce účely a skúmať kľúčové dilemy, ktoré táto prax so sebou prináša. Nadobudnú zručnosť analytického a koncepčného uvažovania.
3. Profesijné kompetencie: Absolventi predmetu dokážu využiť získané vedomosti pri formovaní hodnotových postojov vo vzťahu k neuroetickým dilemám a aplikovať ich pri riešení podobných problémov v budúcnosti.
4. Prenositel'né kompetencie: Absolventi si osvoja schopnosť identifikovať a riešiť etické problémy, samostatne uvažovať a formovať na základe argumentácie etické postoje, prehĺbia si komunikačné i prezentačné zručnosti a tiež jazykové kompetencie v domácom i cudzom jazyku.

Stručná osnova predmetu

1. Neurotechnológie: možnosti a výzvy pre medicínu i etiku. Odvádzajúce, stimulujúce a integrované neurotechnologické systémy.
2. Tradičné etické teórie (konzekvencializmus, deontológia, etika cností) a súčasná neuroetika.
3. Predpoklady vzniku neuroetiky: neurologické ochorenia a medicínska etika.
4. Výskum na človeku. Etika neurovedeckého skúmania. Problém zodpovednosti vedy.
5. Etické problémy použitia neurotechnológií: problém autonómie jednotlivca (a).
6. Problém identity osoby (b): numerická identita, psychologická identita.
7. Problém morálnej zodpovednosti (c).
8. Sociálno-etické problémy neurotechnologického vylepšovania človeka, neuroenhancement: problém autenticity jednotlivca (d).
9. Problém férovosti a distributívnej spravodlivosti (e).
10. Problém vzniku sociálneho tlaku (f).
11. Eticko-právne aspekty: problém právnej subjektivity (g).
12. Záverečné diskusné kolokvium na tému: Prísľuby a nástrahy aplikovania neurotechnológií.

Sylabus predmetu

1. Neurotechnológie: možnosti a výzvy pre medicínu i etiku. Odvádzajúce, stimulujúce a integrované neurotechnologické systémy.
2. Tradičné etické teórie (konzekvencializmus, deontológia, etika cností) a súčasná neuroetika.
3. Predpoklady vzniku neuroetiky: neurologické ochorenia a medicínska etika.
4. Výskum na človeku. Etika neurovedeckého skúmania. Problém zodpovednosti vedy.
5. Etické problémy použitia neurotechnológií: problém autonómie jednotlivca (a).
6. Problém identity osoby (b): numerická identita, psychologická identita.
7. Problém morálnej zodpovednosti (c).
8. Sociálno-etické problémy neurotechnologického vylepšovania človeka, neuroenhancement: problém autenticity jednotlivca (d).
9. Problém férovosti a distributívnej spravodlivosti (e).
10. Problém vzniku sociálneho tlaku (f).
11. Eticko-právne aspekty: problém právnej subjektivity (g).
12. Záverečné diskusné kolokvium na tému: Prísľuby a nástrahy aplikovania neurotechnológií.

Odporúčaná literatúra

- HEINRICHS, J.-H. 2019. Neuroethik. Berlin: J. B. Metzler Verlag, 222 s. ISBN 978-3-476-04726-7.
- BEAUCHAMP, T. L., CHILDRESS, J. F. 2013. Principles of Biomedical Ethics. 7. vyd. New York: Oxford University Press, 460 s. ISBN 978-0-19-992458-5.
- CLAUSEN, J. 2008. Gehirn-Computer-Schnittstellen: Anthropologisch-ethische Aspekte moderner Neurotechnologien. In: Jens Clausen – Oliver Müller – Giovanni Maio (eds.): Die „Natur des Menschen“ in Neurowissenschaft und Neuroethik. Würzburg: Königshausen & Neumann Verlag, s. 39-58. ISBN 978-3-8260-3613-2.
- STURMA, D., LANZERATH, D. (eds.). 2016. Tiefe Hirnstimulation. Neurologische, psychiatrische und philosophische Aspekte. Freiburg, München: Karl Alber Verlag, 200 s. ISBN 978-3-495-48762-4.
- MÜLLER, O., CLAUSEN, J., MAIO, G. (eds.). 2009. Das technisierte Gehirn. Neurotechnologien als Herausforderung für Ethik und Anthropologie. Paderborn: Mentis, 508 s. ISBN 978-3-89785-629-5.
- TOMAŠOVIČOVÁ, J. 2018. Problém autonómie a zodpovednosti v kontexte moderných neurotechnológií. In: Smreková, D. (ed.): Podoby zodpovednosti. Filozofické reflexie o aktuálnych spoločenských problémoch. Bratislava: Iris, s. 137-163. ISBN 978-80-8200-030-9.
- TOMAŠOVIČOVÁ, J. 2021. Sociálno-etické dôsledky neurovylepšovania. Filozofia 76, 3: 181-194. ISSN 0046-385X.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský, anglický, nemecký jazyk

Poznámky

časová záťaž študenta: 90 hodín, z toho:

Prezenčné / Kombinované štúdium (P, S, C): 24 hodín

samoštúdium: 66 hodín